SPECJALNY OŚRODEK
SZKOLNO-WYCHOWAWCZY
DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWO
ul. Rehabilitacyjna 1, 28-100 Busko-Zdrój
NIP 6551342685 REGON 291167591
tel. 41 378 41 19

DIAGNOZA POTRZEB SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWO W BUSKU-ZDROJU

Spis treści

1. Wstęp
2. Opis, struktura i charakterystyka SOSW
3. Cel i metodyka badania
4. Analiza SWOT – Rozpoznanie sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej w zakresie:
   4.1. Potrzeby uczniów i słuchaczy
   4.2. Potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia kompetencji zawodowych
   4.3. Potrzeby szkoły i placówki dotyczące wyposażenia w pomoce dydaktyczne i sprzęt
5. Wizja i misja szkoły

1. Wstęp

Diagnoza dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku-Zdroju powstała w celu zaplanowania działań zmierzających do dalszego rozwoju placówki w oparciu o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2026–2030. Dokument został opracowany w oparciu o Wytyczne dotyczące realizacji projektów w obszarze edukacji z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2026–2030 oraz Zintegowaną Strategię Umiejętności 2030.

Głównym celem niniejszego opracowania jest dostosowanie się do wytycznych określających warunki i procedury realizacji projektów w obszarze edukacji w ramach EFS+ na lata 2026–2030, które służą zapewnieniu niezbędnej koordynacji działań podejmowanych w całym kraju z wykorzystaniem środków EFS. Zastosowanie wskazanych powyżej wytycznych ma zapewnić zgodność działań podejmowanych w ramach CS lit. e, CS lit. f z udziałem środków EFS z polityką krajową w obszarze edukacji, której warunki zostały określone w krajowych dokumentach strategicznych i programowych, a także spójność między interwencją EFS na poziomie krajowym i regionalnym oraz komplementarność interwencji EFS i EFRR.

Celem interwencji EFS+ w ramach CS lit. e jest poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy. Celem interwencji EFS+ w ramach CS lit. f jest wspieranie równego dostępu do dobrej jakości włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji.

Diagnoza SOSW potrzeb w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS+ na lata 2026-2030

Diagnoza odnosi się do projektów realizowanych dla Priorytetu FESW.08 Edukacja na wszystkich etapach życia, Działanie FESW.08.04 Rozwój szkolnictwa branżowego – Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Zgodnie ze Zintegrowaną Strategią Umiejętności 2030 realizowane będą tematy:

- **Temat 1.** Upowszechnianie istniejących oraz opracowanie i wdrażanie nowych rozwiązań diagnozujących predyspozycje i umiejętności dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- **Temat 2.** Upowszechnianie istniejących oraz opracowanie i wdrażanie nowych rozwiązań na rzecz rozwoju umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz zawodowych dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- **Temat 4.** Wspieranie kadr zarządzających w edukacji formalnej w tworzeniu warunków dla rozwoju umiejętności;
- **Temat 6.** Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych kadr uczących w edukacji formalnej;
- **Temat 17.** Rozwijanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja efektywnego doradztwa zawodowego dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- **Temat 18.** Przygotowanie i doskonalenie kadr dla doradztwa zawodowego;
- **Temat 21.** Rozwijanie jakościowe i ilościowe praktyk i staży krajowych i zagranicznych dla osób uczących się w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej;
- **Temat 24.** Integracja edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego.

Wsparcie w ramach Regionalnego Programu może obejmować w szczególności:

- rozwój kompetencji kluczowych uczniów, w rozumieniu zalecenia Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 189 z 04.06.2018, str. 1), a także uzdolnień i zainteresowań uczniów, w tym poza edukacją formalną;
- wsparcie cyfryzacji danej szkoły lub placówki w zakresie organizacyjnym lub procesowym lub w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów lub kadry;
- wsparcie dla uczniów zagrożonych przedwczesnym wyjściem z systemu edukacji;

- wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z obszarów wiejskich oraz z rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym, przy zapewnieniu braku stygmatyzacji;
- wsparcie ogólnodostępnych szkół lub placówek systemu oświaty w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej oraz wspieranie procesu transformacji szkolnictwa specjalnego;
- wsparcie jakości kształcenia zawodowego, w tym szkolnictwa branżowego, rozwijanie współpracy szkół lub placówek z pracodawcami i szkołami wyższymi oraz upowszechnianie nauczania w miejscu pracy poprzez realizację staży zawodowych, realizowanych z zachowaniem najwyższych standardów jakości zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- wsparcie dostępu do doradztwa zawodowego oraz jego jakości, które jest wolne od stereotypów płciowych w wyborze ścieżek edukacyjnych i zawodowych, a także wspiera przełamywanie tych stereotypów.

Zakres wsparcia udzielanego w ramach Regionalnego Projektu może objąć w szczególności:

- organizację staży uczniowskich (dla techników i szkół branżowych I stopnia) z zachowaniem najwyższych standardów jakości w celu uzyskania umiejętności niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie;
- organizację staży lub praktyk zawodowych (innych niż staże uczniowskie) dla uczniów szkół branżowych;
- wsparcie uczniów szkół branżowych m.in. poprzez kwalifikacyjne kursy zawodowe, zajęcia dodatkowe ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, działania dwujęzyczne, edukację ekologiczną, zajęcia w ramach działań antydyskryminacyjnych, zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, doradztwo zawodowe, wsparcie w zakresie edukacji włączającej i adaptacji przestrzeni;
- podnoszenie kompetencji kadry nauczycielskiej i doradców zawodowych m.in. w zakresie zapobiegania przemocy, pracy z uczennicami i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) oraz zagrożonymi przedwczesnym opuszczeniem systemu edukacji.

2. Opis, struktura i charakterystyka SOSW

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku-Zdroju ma długą historię kształcenia i wspierania młodzieży z dysfunkcjami narządów ruchu.

Najważniejsze daty i wydarzenia z historii Ośrodka:

- **Wrzesień 1971 r.:** Rozpoczęcie działalności edukacyjnej. Około 200 młodych ludzi z całej Polski z dysfunkcjami narządów ruchu rozpoczęło naukę w szkole zasadniczej oraz pełnej szkole podstawowej (bazę tę wykorzystywano przejściowo ze względu na budowę warsztatów szkolnych).
- **Rozwój kierunków zawodowych:** Dostosowywano stanowiska pracy do nowych, atrakcyjnych zawodów (np. monter, a w późniejszych latach kierunki takie jak mechanik-monter maszyn i urządzeń, elektromechanik, ślusarz czy krawiec).
- **1993 r.:** W murach Ośrodka egzamin dojrzałości zdawali pierwsi maturzyści (wcześniej uczniowie kończyli inne zespoły szkół zawodowych).
- **Rozbudowa struktur:** Z biegiem lat w Ośrodku tworzono nowe typy placówek, w tym Liceum Ogólnokształcące, Technikum, Branżową Szkołę I stopnia oraz Szkołę Policealną. W 2021 roku Ośrodek obchodził złoty jubileusz 50-lecia istnienia.

Obecnie siedziba szkoły mieści się przy ul. Rehabilitacyjnej nr 1 w Busku-Zdroju. Szkoła posiada piętrowy budynek, internat, a także bazę sportową w postaci sali gimnastycznej oraz sali do korekty wad postawy. W szkole działa również biblioteka.

W skład SOSW wchodzą następujące szkoły:

- V Liceum Ogólnokształcące Specjalne;
- Technikum Specjalne dla Niepełnosprawnych Ruchowo, kształcące w zawodach: technik elektryk, technik mechanik, technik informatyk, technik ekonomista, technik spedytor, technik teleinformatyk, technik przemysłu mody oraz technik spawalnictwa;
- Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna dla Niepełnosprawnych Ruchowo, kształcąca w zawodach: sprzedawca, pracownik obsługi hotelowe, krawiec, elektryk, elektromechanik, ślusarz oraz mechanik – monter maszyn i urządzeń;
- Szkoła Policealna Specjalna nr 1 dla Niepełnosprawnych Ruchowo, kształcąca w kierunkach: technik administracji, technik bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) oraz technik asystent osoby niepełnosprawnej.

Baza Ośrodka stanowi w pełni dostosowany architektonicznie kompleks (windy, podjazdy, brak barier architektonicznych), w skład którego wchodzą:

- budynek szkolny z klasopracowniami i warsztatami szkolnymi (pracownie elektryczno-elektroniczne, mechaniczne, krawieckie, komputerowe);
- internat koedukacyjny zapewniający całodobową opiekę;
- zaplecze sportowo-rehabilitacyjne: nowoczesna hala sportowa, basen rehabilitacyjny, sale do kinezjoterapii i korekty wad postawy;
- biblioteka szkolna;
- zaplecze socjalno-medyczne (kuchnia, stołówka, gabinet pielęgniarski) oraz własny tabor pojazdów przystosowanych do przewozu osób na wózkach inwalidzkich.

SOSW jest placówką otwartą na młodzież z terenu powiatu buskiego, województwa świętokrzyskiego oraz innych rejonów kraju. Znaczna część wychowanków pochodzi z obszarów wiejskich oraz z rodzin o trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Ośrodek stawia sobie za cel wszechstronną aktywizację zawodową i społeczną wychowanków, przygotowując ich do niezależnego życia oraz sprawnego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy.

Szkolnictwo zawodowe w SOSW opiera się na ścisłej współpracy z lokalnymi i regionalnymi przedsiębiorstwami oraz instytucjami publicznymi, takimi jak: Zakład Urządzeń Elektrycznych „ELPOREM", producent maszyn rolniczych „DEXWAL", Zakład Aktywności Zawodowej Fundacji Buskie Uzdrowisko, Urząd Miasta i Gminy w Busku-Zdroju, Starostwo Powiatowe w Busku-Zdroju, lokalne warsztaty mechaniczne i usługowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Powiatowy Urząd Pracy.

Kształcenie praktyczne w szkole prowadzone jest w ścisłym powiązaniu z pracodawcami. Obecna współpraca szkoły z zakładami pracy daje uczniom wiele możliwości: zdobywanie wiedzy podczas praktyk zawodowych u pracodawców oraz ewentualne zatrudnienie po ukończeniu szkoły. Zakłady pracy wspierają szkołę m.in. poprzez doposażanie pracowni w pomoce dydaktyczne, umożliwianie odbywania zajęć praktycznych oraz organizację wycieczek zawodoznawczych.

Aktywności, innowacje i osiągnięcia placówki

1. Wieloletnia działalność ekologiczna

W Technikum i Szkole Branżowej I Stopnia od 15 lat działa Szkolny Klub Ekologiczny. Jego działalność przyczynia się do rozwijania świadomości ekologicznej uczniów, kształtowania postaw odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze oraz promowania działań na rzecz ochrony przyrody i zrównoważonego

rozwoju. Szkoła systematycznie realizuje działania ekologiczne, łącząc edukację teoretyczną z aktywnością praktyczną, obserwacjami terenowymi, warsztatami, konkursami i udziałem w inicjatywach lokalnych oraz ogólnopolskich. Uczniowie co roku uczestniczą w Olimpiadzie Wiedzy Ekologicznej. W latach 2015–2020 uczestniczyli w Wojewódzkim Konkursie „Ekologia, my i region, w którym żyjemy" organizowanym przez ZŚiNPK, uzyskując w latach 2017, 2019 oraz 2020 I miejsce, a w latach 2015 i 2016 II miejsce.

2. Współpraca z instytucjami i organizacjami ekologicznymi

- **Urząd Miasta i Gminy w Busku-Zdroju** – udział w akcjach sprzątania gminy w latach 2023–2026;
- **Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych** – udział w wycieczkach edukacyjnych, warsztatach i konkursach przyrodniczych;
- **Nadleśnictwo Chmielnik** – wycieczki terenowe i warsztaty edukacyjne poświęcone przyrodzie lasu oraz jej ochronie;
- **Oczyszczalnia Ścieków w Busku-Zdroju** – lekcje i warsztaty dotyczące oczyszczania ścieków, ochrony zasobów wodnych i znaczenia czystej wody;
- **Tężnia w Busku-Zdroju** – zajęcia edukacyjne związane z lokalnymi walorami przyrodniczymi i uzdrowiskowymi;
- **Centrum Edukacji Obywatelskiej** – coroczny udział w Tygodniu Edukacji Globalnej i Ogólnopolskim Festiwalu Online z okazji Dnia Ziemi, realizacja projektów ogólnopolskich (np. Klimat to temat, Globalna Szkoła 2024, Ekologiczna Szkoła 2022/2023);
- **Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła"** – udział w inicjatywie Dzień Pustej Klasy;
- **Uniwersytet Jana Kochanowskiego** – udział uczniów w Olimpiadzie Wiedzy Ekologicznej oraz zajęciach w Planetarium;
- **Polska Akcja Humanitarna (PAH)** – coroczna realizacja działań związanych ze Światowym Dniem Wody i Tygodniem Edukacji Globalnej.

3. Realizacja autorskich projektów edukacyjnych

- „Astronomiczne urodziny Mikołaja Kopernika" (2023) – projekt rozwijający zainteresowania naukami przyrodniczymi i astronomią;
- „Krajobraz kulturowy naszego miasta" (2023/2024) – działania służące poznawaniu lokalnego dziedzictwa i krajobrazu;

- „Od Kopernika do współczesności – porozmawiajmy o nauce i naukowcach" (2025) – projekt rozwijający zainteresowania nauką i jej znaczeniem we współczesnym świecie;
- „Na ratunek wodzie" (2026) – projekt poświęcony znaczeniu wody i potrzebie ochrony jej zasobów.

4. Udział w projektach ogólnopolskich

- „Klimat dla Młodych" (2022–2023) – projekt przygotowany przez Stowarzyszenie Polski Komitet Narodowy UNICEF, poświęcony tematyce klimatu i zaangażowaniu młodych ludzi w działania na rzecz środowiska;
- „Eko-odpowiedzialni – ograniczamy, nie wyrzucamy, naprawiamy, segregujemy" (2022/2023) – projekt realizowany w ramach ogólnopolskiego programu CEO „Ekologiczna Szkoła";
- „Globalna szkoła. Spotkania dla Planety" (2025) – projekt CEO rozwijający świadomość globalnych wyzwań środowiskowych;
- „Bohaterowie ekologicznej rewolucji – Zielone Jutro zaczyna się Dziś" (2025) – projekt realizowany przez Klaster Innowacji Społecznych, w ramach którego powstały zielone klasy;
- „Klucz do Kosmosu" (2025/2026) – udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym związanym z misją IGNIS.

5. Innowacje pedagogiczne i rozwój zainteresowań

- „Cztery pory roku w przyrodzie, literaturze, sztuce i modzie" (2024/2025) – innowacja łącząca różne dziedziny wiedzy;
- „Kosmiczne lekcje" (2025/2026) – innowacja rozwijająca zainteresowania astronomią i naukami przyrodniczymi;
- „Poznajemy Ponidzie – nasz region, jego walory turystyczne i świat hotelarstwa" – innowacja umożliwiająca poznawanie lokalnego środowiska oraz idei turystyki dostępnej.

6. Udział w cyklicznych akcjach proekologicznych

- Ogólnopolski Dzień Krajobrazu (zgłoszenia do GDOŚ, uzyskiwanie certyfikatów);
- Akcja „Sprzątanie Świata";
- Światowy Dzień Wody;
- Tydzień Edukacji Globalnej.

7. Sukcesy konkursowe i pozyskiwanie środków

- Udział w ogólnopolskim konkursie MRiRW „Nie marnuj żywności. Żywność to wartość!" (2025);
- Udział uczniów klas II–V Technikum w konkursie wojewódzkim „Odkryj krajobraz w jednym ujęciu" (2026);
- Pozyskanie 6 730 zł w 2025 roku z programu „Kierunek – Muzeum" Fundacji ORLEN na wycieczkę do Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego w Bóbrce;
- Wyróżnienie projektu „Astronomiczne urodziny Mikołaja Kopernika" w 2023 r. przez Kuratorium Oświaty w Kielcach jako przykładu dobrej praktyki.

8. Sukcesy w zakresie edukacji prozdrowotnej i cyberbezpieczeństwa

- Przedłużenie ważności Świętokrzyskiego Certyfikatu „Szkoła Promująca Zdrowie" (2025);
- Współpraca z PSSE w Busku-Zdroju oraz Polskim Czerwonym Krzyżem;
- Certyfikowane programy: „Szkoła Promująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem", „Znamię! Znam je?", „Podstępne WZW", „Go To Dent – profilaktyka próchnicy";
- Zdobycie I miejsca w 2026 r. w Wojewódzkim Konkursie z zakresu profilaktyki HIV/AIDS „Co trzeba wiedzieć o HIV i AIDS?" zorganizowanym przez Kuratorium Oświaty;
- Cykliczne akcje: Miesiąc Profilaktyki Zdrowotnej, Miesiąc Promocji Zdrowia, Dzień Zdrowego Śniadania, Bezpieczne Ferie, Światowy Dzień Pierwszej Pomocy, Dzień Bezpiecznego Internetu, Rodzinny Piknik;
- Cyberbezpieczeństwo: projekty Cyberlekcje 3.0 (NASK-PIB, 2025–2027), webinary Fundacji Demagog (2026), webinary UKNF i CEDUR (2025) dotyczące zwalczania oszustw internetowych i prania pieniędzy;
- Promowanie aktywności fizycznej: program „Spacery po zdrowie", boiska i siłownia zewnętrzna oraz utworzenie dwóch kącików relaksu (w budynku głównym i internacie).

9. Działalność Fundacji Pomoc Niepełnosprawnym Dzieciom, Młodzieży i Osobom Fizycznym przy SOSW w Busku- Zdroju „Błękitne Niebo"

Fundacja działająca przy Ośrodku wspiera rehabilitację i integrację społeczną wychowanków. W latach 2023–2025 realizowała projekty „Start po zdrowie" oraz „W zdrowym ciele zdrowy duch". W 2025 r. pozyskała dofinansowanie 14 800 zł na projekt „Krok po kroku" oraz 5 000 zł na Wojewódzki Turniej

Tenisa Stołowego (72 zawodników z 11 szkół). Fundacja udziela także pomocy materialnej (paczki świąteczne, upominki) oraz organizuje pikniki integracyjne (np. w Ośrodku Jazdy Konnej i Hipoterapii „Hipoland" w 2026 r.). W 2026 r. złożyła ofertę na realizację projektu „Ruszamy po Zdrowie!".

10. Działalność Drużyny Harcerskiej (2023–2026)

- Udział w rajdach: „Zmarzlaczek", „Po Omacku", „Szlakiem Powstania Styczniowego", wędrówce „BARTEK";
- Udział w Turniejach Drużyn „Nieprzetartego Szlaku";
- Kształtowanie postaw patriotycznych: obchody Bitwy pod Broniną, akcja „Szkoła Pamięta";
- Działalność charytatywna (wsparcie dla powodzian) oraz reprezentowanie Ośrodka (występ druhny Izabeli Boroń w 21 WSZUR w Busku-Zdroju w 2025 r.);
- Przekazywanie Betlejemskiego Światła Pokoju i obchody Dnia Papieskiego.

Współpraca instytucjonalna i rozwój kształcenia zawodowego

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niepełnosprawnych Ruchowo współpracuje z licznymi instytucjami: Centrum Wolontariatu, MOPS, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Komendą Powiatowej Policji w Busku-Zdroju, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Sądem Rejonowym, Urzędem Miasta, Starostwem Powiatowym oraz Miejskim Centrum Kultury.

Kluczowym celem kształcenia zawodowego jest zwiększenie jego skuteczności oraz zharmonizowanie z rynkiem pracy. W związku z tym 12 października 2026 r. Dyrektor Ośrodka Pani Ewa Tomala oraz Prezes Zarządu Fundacji Buskie Uzdrowisko Pani Anna Kopcińska-Wielgus podpisały umowę patronacką. Patronatem objęto klasę I Szkoły Branżowej I Stopnia kształcącą w zawodzie pracownik obsługi hotelowej. Umowa stwarza młodzieży realne szanse na naukę w rzeczywistym środowisku pracy w oparciu o uzdrowiskowy i turystyczny potencjał Buska-Zdroju.

Badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów wykazały szereg barier i potrzeb: trudności w poruszaniu się na rynku pracy, małe wsparcie doradcze, brak kursów rozwijających pasje, barierę dojazdową spoza miasta, niski poziom wiary we własne możliwości, stany lękowe i depresyjne, a także zbyt małą liczbę godzin praktycznej nauki zawodu u lokalnych pracodawców. Odpowiedzią na te wyzwania jest popularyzacja zawodów takich jak pracownik obsługi hotelowej oraz zawodów informatycznych, przy jednoczesnym wsparciu Szkoły Policealnej i aktywizacji dorosłych.

3. Cel i metodyka badania

Głównym celem badania było zidentyfikowanie potrzeb edukacyjnych uczniów klas I, II i III oraz potrzeb z zakresu doskonalenia zawodowego nauczycieli przedmiotów zawodowych, a także stworzenie warunków do ich zaspokojenia. Badania te były poprzedzone wcześniejszymi licznymi konsultacjami i sugestiami, także ze strony rodziców młodzieży szkolnej, którzy zgłaszali potrzebę dostosowania umiejętności swoich dzieci do obecnych potrzeb pracodawców na rynku pracy.

Diagnoza służy optymalnemu zaplanowaniu działań w przyszłych projektach edukacyjnych szkoły w odniesieniu do posiadanych zasobów, zdefiniowanych problemów grupy docelowej oraz wskazanych zajęć o charakterze wyrównawczym i dodatkowym. Proces profesjonalizacji pracy z uczniem wymaga indywidualnego podejścia do każdego ucznia, w tym do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz z niepełnosprawnościami lub zaburzeniami rozwoju.

Szkoła kładzie nacisk na rozwijanie praktycznych umiejętności wykorzystywania nowoczesnych narzędzi w procesie uczenia się, planowanie własnej kariery zawodowej oraz wzrost postaw przedsiębiorczych. Placówka będzie podnosić atrakcyjność swojej oferty edukacyjnej poprzez realizowanie zajęć pozalekcyjnych, kursów i szkoleń, staży uczniowskich u pracodawców oraz zawodowych praktyk i staży zagranicznych.

Działania objęte programem rozwojowym:

- Doradztwo edukacyjno-zawodowe obejmujące spotkania z doradcą zawodowym oraz warsztaty dotyczące planowania ścieżki kariery zawodowej;
- Pomoc uczniom w tworzeniu własnego warsztatu pracy intelektualnej oraz pełnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym;
- Wspomaganie ucznia w rozwoju poprzez wsparcie pedagogiczne, psychologiczne oraz socjalne;
- Dodatkowe zajęcia z zakresu kształtowania postaw antydyskryminacyjnych;
- Dodatkowe zajęcia przygotowujące uczniów do zewnętrznych egzaminów zawodowych oraz maturalnych;
- Udział uczniów szkoły w kursach i szkoleniach zawodowych pożądanych na rynku pracy;
- Współpraca szkoły z pracodawcami lokalnymi i regionalnymi służąca podniesieniu kwalifikacji zawodowych poprzez odbycie przez uczniów praktyk i staży uczniowskich;

- Realizacja dualnego kształcenia oraz wykłady, seminaria i konferencje organizowane we współpracy z wyższymi uczelniami;
- Wizyty studyjne w firmach oraz udział w targach branżowych;
- Doposażenie pracowni w sprzęt dydaktyczny i egzaminacyjny zgodny ze standardami Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE);
- Kursy kwalifikacyjne i szkolenia doskonalące dla uczniów i nauczycieli (w tym studia podyplomowe i przygotowanie do nauczania zawodu);
- Dodatkowe zajęcia z przedmiotów ścisłych (matematyka, fizyka) w celu zwiększenia konkurencyjności w obszarze nauk ścisłych i technologii.

W pracach nad diagnozą wykorzystano następujące metody badawcze:

- ankietyzacja oraz wywiady indywidualne z uczniami, rodzicami/opiekunami prawnymi i kadrowo-dydaktycznym zespołem SOSW;
- konsultacje z lokalnymi pracodawcami i instytucjami rynku pracy;
- analiza danych zastanych (wyniki egzaminów zawodowych, dokumentacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych – IPET, analiza losów absolwentów);
- spisy inwentaryzacyjne oraz ocena stanu technicznego i technologicznego pracowni zawodowych pod kątem wytycznych CKE i standardów włączających.

4. Analiza SWOT – Rozpoznanie sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej

4.1. Potrzeby uczniów i słuchaczy

Analiza potrzeb dotyczy lepszego przygotowania uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych.

Mocne strony	Słabe strony
• Unikalna kompleksowość placówki (edukacja, internat, rehabilitacja, basen i stołówka w jednym miejscu).	• Ograniczone możliwości odbywania tradycyjnych praktyk zawodowych w zewnętrznych zakładach ze względu na

• Wysokie dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. • Indywidualizacja procesu nauczania oparta na programach IPET. • Bogata oferta kół zainteresowań oraz sekcji sportowych. • Aktywne wsparcie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.	bariery architektoniczne u części pracodawców. • Niskie poczucie własnej wartości u części uczniów wynikające z niepełnosprawności i wykluczenia społecznego. • Trudności w poruszaniu się i dojazdach dla uczniów spoza internatu. • Niewystarczające opanowanie specjalistycznego języka obcego (np. angielskiego zawodowego).
Szanse	**Zagrożenia**
• Dofinansowanie ze środków EFS+ płatnych staży uczniowskich u pracodawców otwartych na edukację włączającą. • Zwiększenie szans na rynku pracy poprzez udział w kursach dających dodatkowe uprawnienia zawodowe. • Rozwój pracy zdalnej i hybrydowej stanowiącej szansę zatrudnienia dla osób z niepełnosprawnością ruchową. • Wzmocnienie współpracy z uczelniami wyższymi i lokalnymi przedsiębiorstwami.	• Uprzedzenia pracodawców dotyczące zatrudniania osób z niepełnosprawnościami. • Bariery architektoniczne i komunikacyjne w środowisku zewnętrznym. • Zmiany na rynku pracy wymagające ustawicznego przekwalifikowywania się.

Struktura uczniów w roku szkolnym 2026/2027

W roku szkolnym 2026/2027 szkołę wybrało 31 uczniów z niepełnosprawnością ruchową (10 kobiet / 21 mężczyzn). Łączna liczba uczniów na poszczególnych kierunkach kształcenia przedstawia się następująco:

- **Technik informatyk:** 47 uczniów (11 kobiet / 36 mężczyzn);
- **Liceum ogólnokształcące:** 6 uczniów (3 kobiety / 3 mężczyzn);
- **Branżowa Szkoła I Stopnia:** 42 uczniów (19 kobiet / 23 mężczyzn), w tym: Krawiec (14 kobiet), Pracownik obsługi hotelowej (4 kobiety / 2 mężczyzn), Elektromechanik (10 mężczyzn), Elektryk (1 kobieta / 3 mężczyzn), Mechanik/Monter maszyn i urządzeń/Ślusarz (8 mężczyzn);

- **Technik administracji (Szkoła Policealna):** 7 słuchaczy (1 kobieta / 6 mężczyzn).

Wyniki egzaminów zawodowych (Sesja Czerwiec 2026 r.)

Zawód / Kwalifikacja	Pisemny: Przystąpiło	Pisemny: Zdało	Pisemny: %	Praktyczny: Przystąpiło	Praktyczny: Zdało	Praktyczny: %	Zdało oba egzaminy
Technik informatyk (INF.02)	8	3	37,50%	8	5	62,50%	2
Technik BHP (BPO.01)	7	7	100,00%	7	4	57,14%	4
Krawiec (MOD.03)	4	3	75,00%	4	4	100,00%	3
Ślusarz (MEC.03)	6	4	66,67%	6	5	83,33%	4
RAZEM	**25**	**17**	**68,00%**	**25**	**18**	**72,00%**	**13**

Opis kwalifikacji:

- **INF.02** – Administracja i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i lokalnych sieci komputerowych;
- **BPO.01** – Zarządzanie bezpieczeństwem w środowisku pracy;
- **MOD.03** – Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych;
- **MEC.03** – Montaż i obsługa maszyn i urządzeń.

Organizacja praktycznej nauki zawodu

- **Technikum:** Praktyki zawodowe odbywają się w wymiarze 8 tygodni (po 4 tygodnie w klasie III oraz IV), zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach. Uczniowie kierowani są do partnerów biznesowych i instytucjonalnych.

- **Branżowa Szkoła I Stopnia:** Pracownicy obsługi hotelowej odbywają praktyki w Fundacji Buskie Uzdrowisko; mechanicy i elektromechanicy odbywają płatne praktyki w firmie ELPOREM Automatyka w Połańcu; pozostali uczniowie realizują zajęcia w warsztatach szkolnych.

Szczegółowa diagnoza psychospołeczna i edukacyjna uczniów SOSW

Uczniowie Ośrodka to młodzież posiadająca orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność ruchową, w tym niepełnosprawności sprzężone, Mózgowe Porażenie Dziecięce, schorzenia narządu ruchu oraz uszkodzenia rdzenia kręgowego. Część uczniów wykazuje również zaburzenia neurorozwojowe (spektrum autyzmu, w tym zespół Aspergera, afazję) oraz niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim.

Z uwagi na bariery geograficzne (ponad połowa uczniów dojeżdża spoza Buska-Zdroju, często z terenów wiejskich oddalonych o kilkadziesiąt kilometrów), wychowankowie korzystają z internatu. Wielu z nich pochodzi z rodzin o niskim lub średnim statusie materialnym. Część uczniów podejmuje pracę zarobkową w okresach wakacyjnych i w trakcie roku szkolnego, co stanowi dla nich dodatkowe obciążenie psychofizyczne.

W obszarze emocjonalno-społecznym obserwuje się nasilenie problemów takich jak: obniżone poczucie własnej wartości, lęki szkolne, stany depresyjne, trudności w samoregulacji emocjonalnej oraz obawy związane z dyskryminacją i wykluczeniem. Dodatkowo wcześniejsze negatywne doświadczenia z edukacji ogólnodostępnej potęgują niepewność w relacjach rówieśniczych.

Wyznaczone kierunki wsparcia dla uczniów:

- płatne staże uczniowskie u lokalnych pracodawców, zwiększające wymiar praktycznej nauki zawodu i ułatwiające płynne wejście na rynek pracy;
- indywidualne doradztwo z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi diagnostycznych predyspozycji zawodowych;
- warsztaty rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych, radzenia sobie ze stresem, przeciwdziałania autoagresji i fobiom szkolnym;
- zajęcia antydyskryminacyjne, budujące tolerancję i poczucie bezpieczeństwa w grupie rówieśniczej;
- kursy branżowe i językowe (angielski zawodowy) dające dodatkowe uprawnienia (np. kursy SEP, obsługa oprogramowania CAD/CAM/hotelarskiego).

4.2. Potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia kompetencji zawodowych

Mocne strony	Słabe strony
• Wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna posiadająca kwalifikacje z zakresu oligofrenopedagogiki i tyflopedagogiki • Wysokie zaangażowanie i stałe podnoszenie kwalifikacji pedagogicznych. • Doskonała umiejętność pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (SPE). •Dostęp do specjalistycznych szkoleń branżowych, studiów podyplomowych i staży u pracodawców.	• Potrzeba uaktualnienia wiedzy technicznej i technologicznej w dynamicznie rozwijających się branżach (IT, elektronika, spawalnictwo, nowoczesna moda). • Mała liczba nauczycieli posiadających uprawnienia egzaminatorów CKE w nowych kwalifikacjach zawodowych. • Wymóg ciągłego doskonalenia w obszarze nowoczesnych technologii asystujących dla niepełnosprawnych.
Szanse	**Zagrożenia**
• Udział w wizytach studyjnych oraz wymianie dobrych praktyk w zakresie edukacji włączającej. • Podniesienie jakości nauczania poprzez opanowanie obsługi nowoczesnego sprzętu dydaktycznego.	• Szybkie starzenie się wiedzy technologicznej bez stałego kontaktu z przemysłem. • Przeciążenie pracą wynikające z łączenia zadań dydaktycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych.

Zidentyfikowane potrzeby szkoleniowe kadry pedagogicznej:

- szkolenia z zakresu obsługi nowoczesnych urządzeń warsztatowych i oprogramowania specjalistycznego (programowanie obrabiarek CNC, druk 3D, zaawansowana elektronika, automatyka);
- kursy branżowe oraz staże u pracodawców umożliwiające poznanie najnowszych technologii przemysłowych i usługowych;
- szkolenia w obszarze nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) oraz technologii wspomagających (assistive technology) dla uczniów z niepełnosprawnościami;
- studia podyplomowe i szkolenia doskonalące z zakresu doradztwa zawodowego dedykowanego osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

- warsztaty z zakresu zapobiegania przemocy rówieśniczej, krzewienia postaw tolerancji oraz wczesnego rozpoznawania zaburzeń emocjonalnych u uczniów.

4.3. Potrzeby szkoły w zakresie wyposażenia w pomoce dydaktyczne i sprzęt

Mocne strony	Słabe strony
• Posiadanie dedykowanych pracowni zawodowych (elektrycznej, mechanicznej, krawieckiej, komputerowej). • Kompleksowe zaplecze rehabilitacyjno-sportowe z basenem i salą gimnastyczną. • Całkowity brak barier architektonicznych wewnątrz budynku Ośrodka.	• Przestarzałe wyposażenie techniczne niektórych pracowni zawodowych nie w pełni odpowiadające aktualnym wytycznym CKE. • Konieczność stałej wymiany sprzętu komputerowego oraz aktualizacji licencji oprogramowania branżowego. • Stopniowe zużycie sprzętu diagnostycznego i pomocniczego.
Szanse	**Zagrożenia**
• Pozyskanie środków z EFS+ na doposażenie stanowisk egzaminacyjnych i dydaktycznych zgodnie ze standardami CKE. • Stworzenie nowoczesnych multimedialnych pracowni językowych i zawodowych.	• Wysokie koszty zakupu i serwisu specjalistycznego sprzętu dostosowanego dla osób niepełnosprawnych. • Dynamiczny postęp technologiczny powodujący szybkie starzenie się zakupionych pomocy.

Planowane doposażenie poszczególnych pracowni zawodowych:

1. Pracownie Komputerowe / Informatyczne:

- laptopy/komputery stacjonarne o wysokiej wydajności z licencjami oprogramowania, monitory interaktywne, szafa RACK, osprzęt sieciowy oraz zestawy do egzaminów z kwalifikacji INF.02 i INF.03, klawiatury specjalistyczne oraz myszy nagłowne/gałkowe dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową.

Podzespoły bazowe (stacje robocze 6 szt. i serwery 6 szt.) łącznie 12 sztuk

Lp.	Kategoria / Element	Specyfikacja techniczna (opis elementu)	Ilość [szt.]
1	**Procesor**	Procesor min. 8-rdzeniowy / 16-wątkowy, taktowanie bazowe min. 2.5 GHz, pamięć cache min. 20 MB (klasy min. Intel Core i5 13. lub 14. generacji lub równoważny) – pełna kompatybilność z systemem Windows 11 Pro (obsługa TPM 2.0)	12
2	**Karta graficzna**	Dedykowana karta graficzna z pamięcią min. 2 GB GDDR5, szyna min. 64-bit, chłodzenie pasywne/niskoprofilowe, złącza min. DVI/HDMI (klasy min. GeForce GT 1030 lub równoważna)	12
3	**Płyta główna**	Płyta główna microATX, chipset min. B760 lub równoważny, obsługa pamięci DDR5, wbudowane Wi-Fi oraz Bluetooth, min. 1x złącze M.2 NVMe – kompatybilna z wymaganiami Windows 11 Pro (posiada moduł TPM 2.0 oraz obsługę Secure Boot)	12
4	**Pamięć RAM**	Zestaw pamięci RAM DDR5 o łącznej pojemności min. 16 GB, dostarczany w dwóch modułach (konfiguracja dwukanałowa / Dual Channel), taktowanie min. 5600 MHz.	12
5	**Dysk SSD M.2**	Dysk SSD M.2 (SATA/NVMe) o pojemności min. 512 GB	12
6	**Zasilacz komputerowy**	Zasilacz komputerowy ATX o mocy min. 750W, certyfikat sprawności min. 80 Plus Bronze.	12
7	**Obudowa komputerowa**	Obudowa komputerowa standardu ATX / microATX z panelem przednim złącz USB i audio	12

Akcesoria i oprogramowanie do pracowni do ćwiczeń

Lp.	Kategoria / Element	Specyfikacja techniczna (opis elementu)	Ilość [szt.]
1	**Dysk SSD 2.5" / QLC**	Dysk SSD SATA III 2.5" o pojemności min. 512 GB (pamięć QLC/TLC)	22
2	**Kabel sieciowy Patchcord**	Patchcord RJ45, kategoria min. Cat 5e/Cat 6, długość min. 2m	30
3	**Przełącznik sieciowy (Switch)**	Przełącznik zarządzalny, min. 6 portów Gigabit Ethernet (10/100/1000 Mbps), możliwość konfiguracji adresu IP oraz bramy domyślnej, obsługa tworzenia i konfiguracji VLAN w standardzie IEEE 802.1q, przełącznik z funkcją port mirroring i możliwością montażu w szafie RACK	6
4	**Router sieciowy**	minimum 2 porty Ethernet, możliwość tworzenia i konfiguracji VLAN w standardzie 802.1q, rutingu statycznego na wszystkich portach oraz pomiędzy sieciami VLAN, obsługa szyfrowania WPA2, standard min. 802.11 n w pasmie 2,4 GHz	6
5	**Dodatkowa karta graficzna**	Dedykowana karta graficzna z pamięcią min. 2 GB GDDR5, szyna min. 64-bit, chłodzenie pasywne/niskoprofilowe	6
6	**Dodatkowa pamięć RAM**	Moduł pamięci RAM DDR5 min. 12 GB, taktowanie min. 5600 MT/s, opóźnienie max. CL46	6
7	**System operacyjny stacja robocza**	Licencja na system operacyjny dla stacji roboczej Windows 11 Proffesional (wersja profesjonalna / 64-bit, język polski, nośnik USB)	6
8	**System operacyjny serwerowy**	Licencja na serwerowy system operacyjny Windows Server (min. 16-rdzeniowy, wersja Standard, licencjonowanie edukacyjne / CSP-EDU)	1
9	**Licencje**	Licencje dostępu użytkownika/urządzenia do serwera	60

Lp.	Kategoria / Element	Specyfikacja techniczna (opis elementu)	Ilość [szt.]
	dostępu serwerowego	Windows Server (wersja edukacyjna / Academic, typ Device CAL dla systemu Windows Server)	

2. Pracownia Hotelarska:

- Komputery stacjonarne/laptopy o wysokiej wydajności z oprogramowaniem branżowym, specjalistycznym.
- Monitor interaktywny, tablica multimedialna.
- Szkoleniowa jednostka mieszkalna wyposażona: w łóżko, pościel, bieliznę pościelową, szafę lub wnękę z wieszakami, stolik nocny lub półkę przy każdym miejscu do spania, krzesło, biurko lub stół, lustro, bagażnik, wieszak ścienny lub stojący na wierzchnią odzież, lampkę nocną przy każdym miejscu do spania, lampę oświetlającą miejsce do pracy, wykładzinę dywanową, dywan lub dywanik przy każdym miejscu do spania, firany, żaluzje lub rolety przepuszczające światło, zasłony, rolety lub żaluzje okienne, zaciemniające, materiały informacyjne dotyczące bezpieczeństwa gości, szklanki lub inne naczynia do picia w liczbie odpowiadającej liczbie osób w pokoju, zestaw ręczników i wyposażenie dodatkowe (np. igielnik, torbę na bieliznę, elementy dekoracyjne).
- Węzeł higieniczno-sanitarny wyposażony w umywalkę z półką lub blatem i oświetleniem, wannę lub kabinę z natryskiem, WC, lustro, mydelniczkę, papiernicę, wieszaki ścienne, wieszaki na ręczniki, uchwyty przy wannie i natrysku, mydełko toaletowe lub dozownik z płynnym mydłem, szklankę lub jednorazowy kubek, torbę higieniczną, pojemnik na śmieci.
- Pomieszczenie magazynowe, wyposażone w wózek hotelowej obsługi pięter z pełnym zestawem, odkurzacz, ręczny sprzęt porządkowy, regał z bielizną hotelową, środki czystości i środki do dezynfekcji, pojemnik na śmieci, instrukcje obsługi urządzeń, środki do naprawy i konserwacji elementów części rekreacyjnej obiektu, środki ochrony indywidualnej.

3. Pracownia Elektryczna i Elektroniczna: zestawy trenażerów układów elektrycznych i elektronicznych, mikrokontrolery, sterowniki PLC z oprogramowaniem symulacyjnym, multimetry, oscyloskopy cyfrowe, zasilacze laboratoryjne i stacje lutownicze.

4. Pracownia Mechaniczna i Spawalnicza: zestawy narzędzi pomiarowych (suwmiarki, mikrometry, czujniki zegarowe), trenażery/symulatory spawalnicze VRT, narzędzia do obróbki ręcznej i maszynowej.

5. Pracownia Krawiecka: dwie maszyny do szycia walizkowe, wieloczynnościowe maszyny do szycia, zestaw liniałów (krzywików) dla konstruktora odzieży, 5 sztuk aluminium. Oprogramowania CAD do konstruowania form odzieży.

6. Pracownia Językowa: profesjonalny cyfrowy system słuchawkowy ze stanowiskiem sterującym nauczyciela i pulpitami interaktywnymi.

5. Wizja i misja szkoły

MISJA SOSW W BUSKU-ZDROJU

Nowoczesne, wszechstronne i efektywne kształcenie ogólnokształcące, zawodowe oraz rehabilitacja młodzieży z niepełnosprawnością ruchową, przygotowujące do samodzielnego, godnego i aktywnego życia w społeczeństwie oraz na rynku pracy.

WIZJA SOSW W BUSKU-ZDROJU

- **Szkoła Bez Barier:** Jesteśmy bezpieczną, przyjazną i w pełni przystosowaną placówką, tworzącą optymalne warunki rozwoju dla młodzieży niepełnosprawnej.
- **Wysoka Jakość Kształcenia:** Oferujemy nowoczesne kształcenie zawodowe dostosowane do wymagań dynamicznego rynku pracy oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych każdego ucznia.
- **Wszechstronny Rozwój i Integracja:** Łączymy proces edukacyjny z kompleksową rehabilitacją, wsparciem psychologicznym oraz rozwijaniem pasji sportowych i artystycznych.
- **Partnerstwo i Otwartość:** Aktywnie współpracujemy z rodzicami, pracodawcami, uczelniami wyższymi oraz środowiskiem lokalnym, przełamując bariery i kreując pozytywny wizerunek osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy.
- **Kompetentna Kadra:** Posiadamy wysoce wykwalifikowany zespół nauczycieli i specjalistów, stale podnoszących swoje kwalifikacje i stosujących innowacyjne metody nauczania oraz rewalidacji.

„Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie – naucz. Jeśli nie wie – wytłumacz. Jeśli nie może – pomóż."

Janusz Korczak

STAROSTA JERZY KOLARZ

DYREKTOR OŚRODKA

mgr Ewa Tomala

zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu Powiatu w Busku-Zdroju 6.11.2026r.